

Протокол

№

гр. София, 28.10.2025 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 15 състав, в публично заседание на 28.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Росица Цветкова

при участието на секретаря Антонина Митева, като разгледа дело номер **1597** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

На именното повикване в 13,38 ч. се явиха:

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ – „ВЕСТИНА“ ЕООД – редовно уведомен, представлява се от адв. Ц. и адв. П., с пълномощно по делото.

ОТВЕТНИКЪТ – КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ – редовно уведомен, представлява се от юрк. П., с пълномощно по делото.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА – „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЮГ“ ЕАД – редовно уведомена, не изпраща представител.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ – ПРОФ.Д-Р ИНЖ. В. К. – редовно уведомен, явява се лично.

СТРАНИТЕ /поотделно/: Да се даде ход на делото.

СЪДЪТ счита, че не са налице процесуални пречки за даване ход на делото в днешното съдебно заседание, поради което

ОПРЕДЕЛИ:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО И ГО ДОКЛАДВА.

ДОКЛАДВА съдебно-техническа експертиза депозирана на 30.09.2025 г. от вещото лице проф. д-р инж. В. К..

СЪДЪТ ПРИСТЪПВА КЪМ ИЗСЛУШВАНЕ НА СЪДЕБНО-ТЕХНИЧЕСКА ЕКСПЕРТИЗА.

СНЕМА САМОЛИЧНОСТТА НА ВЕЩОТО ЛИЦЕ, КАКТО СЛЕДВА:

ПРОФ.Д-Р ИНЖ. В. Г. К. – 66-годишен, българин, български гражданин, без дела и родство със страните.

СЪДЪТ предупреди вещото лице за наказателната отговорност, която носи съгласно чл. 291 НК.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ К.: О. да дам вярно и добросъвестно заключение. Поддържам заключението, което съм представил.

Не съм ходил на място и на обекта.

В задача №1 на стр. 4 съм формирал изводът си на базата на опита, който имам в системата на енергетиката от гледна точка на проектиране, доставка и въвеждане в експлоатация на съоръжения от този тип. Опитът ми се изразява от една страна от контакти с производители на електрическа енергия, а от друга страна от колеги от електроразпределителните оператори.

Не съм изследвал преносните способности на преносната и разпределителната мрежа в процесния участък. В случая става дума за предписание, което е формирано от електроенергийния системен оператор, че за да може да се поеме тази мощност от жалбоподателя, която иска да бъде присъединена, е необходимо да бъде подменен трансформатора. Стъпил съм на база документите, без да съм изследвал това предписание, дали е необходимо да се изпълни, за да се осигури техническа свързаност.

Собственикът на подстанция – електроенергийният системен оператор, е преценил, че е необходимо трансформаторът (с инсталирана мощност 16 mW ампера) да бъде подменен с такъв с 25 mW ампера. Срокът на доставка на такъв трансформатор е над 2 години. Основните причини за това са Ковид кризата и войната в У.. Те могат да бъдат доставени и от България, защото тук има производство също. Производството както в България, така и в Турция, така и в М., където има производители на такива трансформатори, вече и в Европа – S., всички големи електроенергийни фирми произвеждат такива трансформатори, обаче всеки един производител е свързан с доставка на някакви елементи и материали. В световен мащаб потокът на тези материали, срокът за доставка и т.н. е нарушен.

Питате дали още в първоначалното становище за проучване са имали предвид, че този трансформатор ще трябва да бъде подменен. Бих казал, че такова техническо решение не е имало

към онзи момент. Към онзи момент според мен колегите от преноса и разпределението са се съобразявали с изискуемия срок в закона, който е 2 години. Това е срок за изпълнение на предписанията за присъединяване. И към онзи момент, според мен, те не са имали притеснения, че няма да го спазят, обаче след като възникват тези „форсмажорни“ обстоятелства, те тогава разбират, че няма да могат да се справят с този законоустановен срок и тогава предлагат 5-годишен срок.

Не съм правил задълбочено проучване за преносните възможности на съществуващия силов трансформатор и евентуално да се даде експертна оценка за необходимостта от подмяната му. Считам, че след като ЕСО са преценили, че този трансформатор трябва да бъде променен, за да може да бъде поета присъединената мощност от възобновяеми източници, то колегите са имали основание за това.

Не съм правил проверка дали е имало наличен нов силов трансформатор. Чрез допълнително проучване би могло да се провери.

По отношение на наличните по делото на данни за временната схема на достъп предложена от ЕСО на „Е. ЮГ“, която не е предложена от „Е. ЮГ“ към „В.“, е свързана и с въвеждане на ограничения. Анализът на работа на една фотоволтаична централа е свързана с това, че ако е обявена като инсталирана мощност (както е в случая) 300 kW пик да речем, реално погледнато това е мощността в постоянно токовата част. Тя е максимална обаче на ниво постоянно напрежение. Това вече като мине през инвертори и трансформация, и влезе в електроразпределителната мрежа, вече тези 300 kW пика, те не са вече 300 kW пика, а са 200 и нещо kW активна мощност. Така че така присъединената мощност дава възможност, все пак при временна схема, да може да се усвои, или пък ще има някакви часове в годината (10,15 или 20 часа), когато може да се наложи ограничение на тази мощност.

Ограничение значи, ако трансформатора започне да се претоварва, тогава електроенергийния системен оператор има право да поиска от Е. Юг да се ограничи мощността, която влиза в този трансформатор и това ще стане чрез намаляване на производството на фотоволтаичния. Всички знаем, че ограничения винаги са се правили, но предполагам, че това се има предвид във временната схема - операторът на преносната мрежа да си запази правото да въвежда ограничения.

Предложението в хипотезата да може да бъде присъединена тази централа, но с условностите да бъде евентуално ограничавана до набавянето на силовия трансформатор е в комуникацията

между преносния оператор и разпределителния оператор. Не е необходимо силовият трансформатор за конкретната подстанция да бъде произведен по специални задания и да е съвместим за другото оборудване в подстанцията. Това са типови трансформатори. Обикновено тези подстанции винаги работят с два трансформатора, но никога тези два трансформатора не работят в паралел. Няма специални изисквания по отношение на напрежение на късо съединение и т.н., да не навлизаме в такива подробности.

АДВ. П.: Имаме допълнителен въпрос към вещото лице: 1) Да посочи предвид заявената пикова мощност на процесната централа 0.31944 mW и мощността на съществуващия силов трансформатор 16 mW ампера, била ли е необходима подмяната му, или мрежата е могла да поеме мощността на процесната централа и към настоящия момент? 2) Вещото лице да посочи извършвани ли са други присъединителни дейности и за какъв срок (след 31.08.2021 г. до настоящия момент) към подстанцията „Е.“ по същия електропровод.

По точка 2 тази информация е важна за нас от гледна точка на присъединена мощност, защото имаме косвени данни, че такива централи има присъединени и единствено нашият жалбоподател е ощетен.

ЮРК. П.: Моля да се добави и кога са били заявени за присъединяване тези мощности.

АДВ. П.: Не възразяваме по така предявеното искане.

СЪДЪТ по доказателствата

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИЕМА и ПРИЛАГА съдебно-техническа експертиза от 30.09.2025 г. изготвена от вещото лице К..

ОПРЕДЕЛЯ възнаграждение за вещото лице за свършената към момента работа в размер на 2 600 (две хиляди и шестстотин) лева, от които да се изплати сумата от внесения депозит към момента в размер на 1 350 (хиляда триста и петдесет) лева, която да се изплати от депозитната сметка на съда.

Задължава жалбоподателя да представи доказателства за плащане на разликата в размер на 1 250 (хиляда двеста и петдесет) лева, след което тя да се изплати на вещото лице.

ИЗДАДЕ СЕ 1 бр. РКО.

СЪДЪТ намира, че за изясняване на обстоятелствата по делото следва да постави допълнителни въпроси към съдебно-техническата експертиза, поради което

ОПРЕДЕЛИ:

ПОСТАВЯ ДОПЪЛНИТЕЛНИ ВЪПРОСИ към вещото лице проф.д-р инж. В. Г. К., както следва:

1.) Да посочи предвид заявената пикова мощност на процесната централа 0.31944 mW пика и мощността на съществуващия силов трансформатор 16 mW ампера, била ли е необходима подмяната му, или мрежата е могла да поеме мощността на процесната централа и към настоящия момент? 2.) Вещото лице да посочи извършвани ли са други присъединителни дейности и за какъв срок (след 31.08.2021 г. до настоящия момент) към подстанцията „Е.“ по същия електропровод. 3.) Кога са били заявени за присъединяване тези мощности?.

ОПРЕДЕЛЯ депозит за допълнително поставените задачи в размер от 1000 (хиляда) лева, вносим от жалбоподателя в десет дневен срок от днес.

СЪДЪТ, като счете делото за неизяснено от фактическа и правна страна

ОПРЕДЕЛИ:

ОТЛАГА делото за 09.12.2025 г. от 13:30 часа, за които дата и час участниците в производството са редовно уведомени от днес.

Протоколът е изготвен в съдебно заседание, което приключи в 14,00 часа.

СЪДИЯ:

СЕКРЕТАР: